

izgrađen u 14. vijeku kod izvora Knežine. Graditelj manastira je bio Andrijaš, brat Kraljevića Marka, a manastir su uništile Osmanlike. Sadašnji hram je sagrađen 1962. godine na temeljima dvenaste crkve koja je uništena za vrijeme Drugog svjetskog rata. Prijašnja postradala dvenasta crkva je sagrađena 1926. godine. Crkva je u vrijeme vladike Vasilija, 1989. godine u prisustvu 100.000 vjernika kanonizovana i proglašena u manastir Knežina. U neposrednoj blizini hrama se nalaze neistraženi stećci, termomineralni izvor Toplik, i neistražena pećina iz koje izvire rijeka Bioštica.

CRKVA SVETOG VASILIJIA OSTROŠKOG U KALJINI

Temelje hrama 26.aprila 2009.godine osveštao je Vladika zvorničko-tuzlanski Gospodin Vasilije. Njegovom Preosveštenstvu sasluživali su arhijerejski namjesnik zvornički protojerej-stavrofor Vidoje Lukić, protojereji stavrofori Branko Brežančić i Miloško Drobniak, jeromonah Andrej Kovačević i protođakon Žarko Mijatović. Darodavci zemljišta za igradnju hrama su Rajko i Darko Božić iz Kaljine.

KRST NA LAZAMA

U sokolačkom naselju Laze, smještenom pored puta koji iz centra Sokoca vodi prema Knežini, nalazi se krstoliko znamenje koje izaziva pažnju putnika namjernika, ali i onih drugih – slučajnih prolaznika.

Izvjesna Staka iz Bijeljine je u jednoj košmarnoj noći, septembra 1994. godine, u snu vidjela sokolačke Laze i uzvišenje iznad njih „pokriveno“ starim borovima. Odmah je ova vidovita žena krenula put Sokoca, sama tražila prostor koji joj je u snove došao. Pronašla vlasnika zemljišta Tomislava Pržulja. Ispričala mu ono što je u snu doživjela. Tražila dozvolu da se tu posjeće bor i na njegovim „temeljima“ postavi krst izliven u bakru, jer, kako je rekla, u snu je čula riječ da je to njena sveta obaveza da uradi i da će krst biti zaštitnik grada i njegovih stanovnika od svake nevolje i nesreće.

Naravno, tražilo se i mišljenje duhovnika SPC. Vlasnik zemljišta nije se protivio toj namjeri. Bor je posjećen i na njegovom panju 11. 09. 1994. godine, na dan Usekovana glave Svetog Jovana Krstitelja postavljen je bakarni krst.

OPŠTINA SOKOLAC SAKRALNI GRAD

www.sokolacturizam.net

TURISTIČKA ORGANIZACIJA SOKOLAC
Glasinačka bb, 71350 Sokolac, Republika Srpska
Tel: +387 (0) 57 444 822, Faks: +387 (0) 57 448 056
E-mail: tosokolac@gmail.com
Web: www.sokolacturizam.net

OPŠTINA SOKOLAC
Tel: +387 (0) 57 448 712, 448 713, 448 714
E-mail: opstinasokolac@gmail.com
Web: www.opstinasokolac.net

SAKRALNI GRAD

Opština Sokolac je zajednica u kojoj žive vjernici Srpske pravoslavne crkve i Islamske vjerske zajednice. Ove vjerske zajednice imaju brojne molitvene hramove koji, pored osnovne vjerske funkcije, imaju ulogu i kulturnih i humanitarnih okupljača, a nekoliko bogomolja ima i veliki kulturno-istorijski značaj. Najveći dio stanovništva čine pravoslavni hrišćani i najviše bogomolja pripada Srpskoj pravoslavnoj crkvi. Sjedište Mitropolije Dabrobosanske je u Sarajevu i Sokocu (Gruje Novakovića bb). U Knežini, Novoseocima i Košutici postoji nekoliko džamija od kojih je džamija Selimija u Knežini jedna od najstarijih u BiH.

Na području Sokoca postoji nekoliko vjerskih objekata sagrađenih na temeljima hramova iz 14. vijeka, što govori o istoriji i kulturi naroda koji su naseljavali ovo područje.

CRKVA SVETOG PROROKA ILIJE U SOKOCU - ROMANIJSKA LAZARICA

Crkva je građena od 1876. do 1882. godine. Osvetio je mitropolit Dabrobosanski Sava Kosanović.

Živopis i ikone uradio je između dva rata Roman Petrović, slikar. Aprila mjeseca 1941. godine crkvu su bombardovali njemački avioni. Tom prilikom u požaru je stradao živopis i ikonostas sa crkvenim inventarom. Istovremeno ustaše su u parohijskom domu uništile crkvenu arhivu. Zbog ustaškog terora sveštenici i vjernici su napustili parohiju i sklonili se u Srbiju. Po završetku rata parohijani su se vratili na svoja zgarišta. Vratio se i sveštenik Veljko Mijatović, koga su strijeljali partizani 1946. godine. Drugi sveštenik Miloš Jevđević je napustio svešteničku službu, tako je parohija ostala bez stalnog sveštenika. Od 1946. do 1949. godine komunističke vlasti su pretvorile crkvu u žitni magacin. Protojerej Dragoljub Savić iz Sarajeva je od 1949. do 1967. godine opsluživao parohiju ali mu vlasti nisu dozvolile da vrši bogosluženja. Dolaskom jereja Milosava Vidakovića za stalnog paroha 1967. godine situacija se promjenila. Obnovljena je crkva i parohijski dom. Malo osvećenje crkve izvršio je na Pokrov 1971. godine mitropolit Dabrobosanski Vladislav.

Za proslavu stogodišnjice crkve na pod su stavljenе keramičke pločice i urađen je nov ikonostas. Ikonostas od javorovog drveta izradio je Milivoje Rudović, duborezac iz sela Jelovci kod Han Pijeska. Ikone na platnu je izradio Dragoslav-Pavle Aksentijević, akademski slikar iz Beograda. Novi ikonostas je osvetio mitropolit Vladislav 1981. godine.

Tokom rata u BiH 1992. godine umro je mitropolit Vladislav u izbeglištvu u Srbiji. Za mitropolita Dabrobosanskog izabran je episkop Dalmatinski Nikolaj (Mrđa). Zbog ratnog stanja mitropolit Nikolaj je privremeno preneo sedište na Sokolac a time je crkva Sv. proroka Ilije postala saborna. Odlukom mitropolita Nikolaja crkva Sv. proroka Ilije nazvana je Romanijska Lazarica. Od tada, u nedelju po Vidovdanu, na nivou eparhije, kod crkve se održava duhovni sabor posvećen Vidovdanu.

MANASTIR SOKOLICA NA RAVNOJ ROMANIJI

Ovaj manastir se nalazi na Ravnoj Romaniji na udaljenosti od 1 km od magistralnog puta Sarajevo-Sokolac, u istočnom dijelu Republike Srpske.

Njegovo visokopreosveštenstvo Mitropolit dabrobosanski gospodin Nikolaj, blagoslovio je ideju da se po uzoru na sretnje iz starih vremena, na zidovima hrama, umjesto freski ispišu imena poginulih boraca sa ovog područja. Do sada je upisano oko 4000 imena. Hram je građen po želji i prilozima naroda Sarajevsko-romanijske regije, svih opština Istočnog Sarajeva, skoro svih državnih i privatnih preduzeća ovoga kraja i velikog broja preduzeća iz svih dijelova Republike Srpske.

Kum temelja je Savo Tošić, kum zvona je Generalstab VRS i kum lustera Dragan Čavić, kum Dragan Kalinić, kum ikonostasa Mirko Šarović, kum šljemena Luka Karadžić. Milovan Cicko Bjelica proglašen je za kuma ktitora hrama, a sveti Sinod dodijelio mu je orden Svetog Save za doprinos izgradnji. Crkva je osvećena 11. avgusta 2002. godine.

U porti hrama izgrađena je Spomen kapela posvećena Svetom Petru Zimonjiću mitropolitu dabrobosanskom koji je kanonizovan prije nekoliko godina. Za izgradnju ove crkve mitropoliji dabrobosanskoj deset duluma zemlje darovao je Petko Tomić, koji je u otadžbinskom ratu izgubio sina i Čedo Tomić koji je u pomenutu svrhu darovao dva duluma. Crkvu je projektovala Ljubica Bošnjak iz Beograda, a građevinsku dozvolu izdala je Skupština opštine Sokolac.

Njegovo visoko pravosveštenstvo Mitropolit dabrobosanski gospodin Nikolaj ustanovio je crkvenu opštinu i parohiju Ravna Romanija u kojoj će dužnost za početak obavljati jedan đakon i jedan monah. Na Ravnoj Romaniji biće uspostavljena ženska bogoslovija, koju će

pohađati djevojke sa prostora Republike Srpske, Crne Gore, Makedonije i drugih pravoslavnih zemalja. Hram je osvećen u avgustu 2002. godine, tri godine kasnije crkva je proglašena manastirom i dobila je ime Sokolica.

SPOMEN CRKVA SVETE PETKE U VOJNIČKOM GRÖKLJU U SOKOCU

Srbi Kanade, Australije, Republike Srpske, Opština Sokolac, Grad Istočno Sarajevo, privrednici i vjernici Sokoca i Vlada Republike Srpske izradiše spomen-crkvu posvećenu Prepodobnoj mati Paraskevi (u srpskom narodu poznatijom „Sveta Petka“) na srpskom vojničkom groblju „Mali Zejtunlik“ na Sokocu u Republici Srpskoj. Na ovom groblju sahranjeno je više od 1.000 boraca srpske vojske. Gradnju ovoga zdanja na Sokocu blagoslovio je Mitropolit dabrobosanski gospodin Nikolaj koji je i osvećao temelje.

MANASTIR SVETE TRÖJICE U ÖZERKOVIĆIMA

Ovaj manastir se nalazi na tromeđi opština Sokoca, Pala i Rogatice. Temelji su osvećeni 2002. godine, a Crkva je završena i osvećena 2005. god. Svake zadnje nedelje u oktobru se proslavlja ikona Presvete Bogorodice Jerusalimske, koja se nalazi u ovom manastiru i predstavlja veliki Božiji blagoslov za ovu svetinju. Na taj dan se održava i tradicionalni sabor hadžija, ljudi koji su se poklonili svetinjama u Jerusalimu. Tom prilikom hadžije obnavljaju svoju uspomenu na obilazak svetih mjesta u Jerusalimu, poklonivši se ikoni Majke Božje Jerusalimske. Poklonici dolaze iz raznih gradova Republike Srpske i Srbije.

Manastir je aktivan od 2010. godine dolaskom monahinja Justine, koja započinje obnovu monaškog života, aktivnim bogosluženjima, spoljašnjim uređenjem i stvaranjem uslova za monaški život. Njena satrudnica u monaškom podvigу je i monašnica Angelina, čiji su korenii sa Romanije.

CRKVA SVETOG VELIKOMUČENIKA GEORGIJA U SOKOLOVIĆIMA

Filijalna crkva Sv. velikomučenika Georgija u Sokolovićima ispod planine Devetak, sagrađena je 1982/83. godine. Osvetio je mitropolit Vladislav 1984. godine u prisustvu preko 15.000 vjernika.

Sveštenici glasinačko-košutičke parohije: Lazar Orašanin +1899; Jevto Kosorić +1888; Gavrilo Kosorić +1899; Stevo Kosorić +1905; Vasilije Kosorić +1926; Petar Čosović +1918. Između dva svetska rata bili su parosi: Gavro Gašić, Jovan Ajvazović, Miloš Jevđević i Veljko Mijatović. Parohiju su opsluživali Slavko Trninić 1947-1948. i Dragoljub Savić 1948-1967. godine. Potom slede sveštenici: Milosav Vidaković 1967-1976; Milorad Ljubinac 1976-. Godine 1994. i 1996. od glasinačko-košutičke parohije formirane su tri parohije. Drugu parohiju opslužuje od 1994. godine Mile Racković a treću od 1996. godine Momir Vasiljević.

CRKVA SVETIH RAVNOAPOSTOLA CARA KONSTANTINA I CARICE JELENE U KHĒŽINI

Sagrađena je 1962. godine na istom mjestu gdje je nekad bila sagrađena crkva od drvenog materijala. Prema predanju o čemu svjedoče temelji, prijašnji manastir je

